

บทที่ 5

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

บทที่ 5

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

1. ชื่อ

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

2. วัตถุประสงค์

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่ลูกจ้างหรือผู้ที่อยู่ในอุปการะของลูกจ้าง ด้วยการกำหนดให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่บุคคลดังกล่าว เมื่อลูกจ้างได้รับภัยอันตรายหรือเจ็บป่วย หรือตายอันมีสาเหตุมาจากการทำงานให้แก่นายจ้าง และกำหนดให้มีกองทุนเงินทดแทนขึ้นโดยให้นายจ้างจ่ายเงินสมทบกองทุนดังกล่าวไว้เพื่อเป็นหลักประกันในการจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้าง หรือผู้อยู่ในอุปการะของลูกจ้างแทนนายจ้าง

3. การใช้บังคับ

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2537 เป็นต้นมา

4. ขอบเขตการบังคับใช้

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ใช้บังคับแก่นายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป ยกเว้น

- 1) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น
- 2) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
- 3) นายจ้างซึ่งประกอบธุรกิจโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับครูหรือครูใหญ่
- 4) นายจ้างซึ่งดำเนินการกิจการที่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ
- 5) นายจ้างอื่นตามที่กำหนดในกฎหมาย (มาตรา 4)

5. นิยามศัพท์และบททั่วไป

5.1 นิยามศัพท์

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย

“ค่าจ้าง” หมายความว่า เงินทุกประเภทที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นค่าตอบแทนการทำงานในวันและเวลาทำงานปกติไม่ว่าจะคำนวณตามระยะเวลา หรือคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ และให้หมายความรวมถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างในวันหยุดและวันลาซึ่งลูกจ้างไม่ได้ทำงานด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกำหนด คำนวณ หรือจ่ายในลักษณะใด หรือโดยวิธีการใด และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

“ประสบอันตราย” หมายความว่า การที่ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กายหรือผลกระทบต่อจิตใจ หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงานหรือป้องกันรักษาประโยชน์ให้แก่นายจ้าง หรือตามคำสั่งของนายจ้าง

“เจ็บป่วย” หมายความว่า การที่ลูกจ้างเจ็บป่วยหรือถึงแก่ความตายด้วยโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงาน

“สูญหาย” หมายความว่า การที่ลูกจ้างหายไปในช่วงทำงาน หรือปฏิบัติตามคำสั่งของนายจ้าง ซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าลูกจ้างถึงแก่ความตาย เพราะประสบเหตุอันตรายที่เกิดขึ้นในช่วงทำงาน หรือปฏิบัติตามคำสั่งของนายจ้างนั้น รวมตลอดถึงการที่ลูกจ้างหายไปในช่วงเดินทางโดยพาหนะทางบก ทางอากาศ หรือทางน้ำ เพื่อไปทำงานให้นายจ้างซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าพาหนะนั้นได้ประสบเหตุอันตราย และลูกจ้างถึงแก่ความตาย ทั้งนี้ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่เกิดเหตุ

“สูญเสียสมรรถภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะ หรือการสูญเสียสมรรถภาพในการทำงานของร่างกาย หรือจิตใจภายหลังการรักษาด้วยวิธีทางการแพทย์สิ้นสุดแล้ว

“เงินทดแทน” หมายความว่า เงินที่จ่ายเป็นค่าทดแทน ค่ารักษาพยาบาล ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน และค่าทำศพ

“ค่าทดแทน” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิตามมาตรา 20 สำหรับการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือสูญหายของลูกจ้างตามพระราชบัญญัตินี้

“ค่ารักษาพยาบาล” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการตรวจ การรักษา การพยาบาล และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น เพื่อให้ผลของการประสบอันตราย หรือการเจ็บป่วยบรรเทา หรือหมดสิ้นไป และหมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องใช้ หรือวัตถุที่ใช้แทน หรือทำหน้าที่แทน หรือช่วยอวัยวะที่ประสบอันตรายด้วย

“ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน

“การฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน” หมายความว่า การจัดให้ลูกจ้างซึ่งประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยและสูญเสียสมรรถภาพในการทำงานได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพของร่างกายหรือจิตใจ หรือการฟื้นฟูอาชีพ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพที่เหมาะสมตามสภาพของร่างกาย

“ค่าทำศพ” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการศพของลูกจ้างตามประเพณีทางศาสนาของลูกจ้างหรือตามประเพณีแห่งท้องถิ่น ในกรณีที่ลูกจ้างถึงแก่ความตายเนื่องจากประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือสูญหาย

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน เพื่อใช้เป็นเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้าง

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเงินทดแทน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานประกันสังคม หรือสำนักงานประกันสังคมจังหวัด แล้วแต่กรณี

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกองทุนเงินทดแทน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 5)

5.2 อำนาจรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายซึ่งกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วให้ใช้บังคับได้ (มาตรา 6)

5.3 บททั่วไป

ลูกจ้างยังมีสิทธิหรือประโยชน์ตามกฎหมายอื่น

การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ลูกจ้างพึงได้ตามกฎหมายอื่น (มาตรา 7)

พนักงานเจ้าหน้าที่ฟ้องคดีหรือแก้ต่างคดีเกี่ยวกับเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้าง

ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เพื่อมีอำนาจฟ้องคดีและแก้ต่างคดีเกี่ยวกับเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิ (มาตรา 8)

หนี้บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินของนายจ้าง

หนี้ที่เกิดจากการไม่ชำระเงินทดแทน เงินสมทบ หรือเงินเพิ่มตามกฎหมายนี้ ให้ลูกจ้างหรือสำนักงานมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของนายจ้างซึ่งเป็นลูกหนี้ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิในค่าภาคอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา 9)

ความรับผิดชอบของผู้รับเหมาขั้นต้นกับผู้รับเหมาช่วง

กรณีที่นายจ้างซึ่งเป็นผู้รับเหมาช่วงไม่จ่ายเงินทดแทน เงินสมทบ หรือเงินเพิ่ม ให้ผู้รับเหมาช่วงในลำดับถัดขึ้นไปหากมีตลอดสายจนถึงผู้รับเหมาขั้นต้น ซึ่งมีให้นายจ้างร่วมรับผิดชอบกับผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างในการจ่ายเงินทดแทน เงินสมทบ หรือเงินเพิ่ม

ให้ผู้รับเหมาขั้นต้นหรือผู้รับเหมาช่วงซึ่งมีให้นายจ้างที่ได้จ่ายเงินทดแทน เงินสมทบ หรือเงินเพิ่ม มีสิทธิไต่เบี่ยเอาแก่นายจ้างและบรรดาผู้รับเหมาช่วงอื่นหากมีตลอดสายในเงินทดแทน เงินสมทบ เงินเพิ่ม ที่ได้จ่ายให้แก่ลูกจ้างหรือสำนักงาน (มาตรา 10)

ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการหรือผู้รับเหมาค่าแรง

ในกรณีที่ผู้ประกอบการได้ว่าจ้างด้วยวิธีเหมาค่าแรง โดยมอบให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปควบคุมดูแลการทำงาน และรับผิดชอบในการจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่งก็ดี หรือมอบให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาลูกจ้างมาทำงานอันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางานก็ดี โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดในกระบวนการผลิต หรือธุรกิจในความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ ถ้าผู้รับเหมาค่าแรงดังกล่าวไม่จ่ายเงินทดแทน เงินสมทบ หรือเงินเพิ่ม แก่ลูกจ้าง

หรือสำนักงาน ให้ผู้ประกอบการหรือผู้รับเหมาค่าแรงซึ่งมิใช่ นายจ้างร่วมรับผิดชอบกับผู้รับเหมา
ค่าแรง ซึ่งเป็นนายจ้างในการจ่ายเงินทดแทน เงินสมทบ หรือเงินเพิ่ม เสมือนหนึ่งเป็นนายจ้าง

ให้ผู้ประกอบการหรือผู้รับเหมาค่าแรงซึ่งมิใช่ นายจ้างที่ได้จ่ายเงินทดแทน เงินสมทบ
หรือเงินเพิ่ม มีสิทธิไล่เบียดเอาแก่นายจ้างและบรรดาผู้รับเหมาค่าแรงอื่น หากมีตลอดสายในเงิน
ทดแทน เงินสมทบ หรือเงินเพิ่ม ที่ได้จ่ายให้แก่ลูกจ้างหรือสำนักงาน (มาตรา 11)

5.4 เงินทดแทน

เงินทดแทน

เงินทดแทน ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 นี้ เป็นเงินที่จ่ายให้แก่ลูกจ้าง
หรือผู้มีสิทธิตามกฎหมายในกรณีที่ลูกจ้างประสบอันตราย เจ็บป่วย ดายหรือสูญหาย อันมีสาเหตุ
มาจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง ซึ่งได้แก่เงินที่จ่ายเป็นประเภทดังนี้คือ

(1) **ค่าทดแทน** หมายถึง เงินที่จ่ายให้ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิตามกฎหมายเพื่อทดแทนการ
สูญเสียค่าจ้าง ทดแทนการสูญเสียอวัยวะ ทดแทนการสูญเสียความสามารถในการทำงาน และ
ทดแทนการสูญเสียชีวิตซึ่งทำให้เกิดการขาดไร้อุปการะ

(2) **ค่ารักษาพยาบาล** หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการตรวจ รักษาพยาบาลเพื่อให้ผล
ของการประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยบรรเทาหรือหมดสิ้นไป และหมายความรวมถึงค่าใช้จ่าย
เกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องใช้ หรือวัสดุที่ใช้แทนหรือทำหน้าที่แทน หรือช่วยอวัยวะที่ประสบอันตราย

(3) **ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเกี่ยวกับการฟื้นฟู
สมรรถภาพในการทำงาน

(4) **ค่าทำศพ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการศพของลูกจ้างตามประเพณีทาง
ศาสนาของลูกจ้างหรือตามประเพณีท้องถิ่น

เงื่อนไขในการจ่ายหรือได้รับเงินทดแทน

เมื่อลูกจ้างประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือสูญหาย นายจ้างมีหน้าที่จ่ายเงินทดแทนและ
ลูกจ้าง หรือผู้มีสิทธิตามกฎหมายมีสิทธิที่จะได้รับเงินทดแทน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมาย
กำหนดไว้

ประสบอันตราย หมายถึง การที่ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กาย หรือผลกระทบแก่จิตใจ
หรือถึงแก่ความตาย เนื่องจาก

- 1) การทำงานให้แก่นายจ้าง
- 2) การทำงานตามคำสั่งของนายจ้าง หรือ
- 3) การป้องกันรักษาประโยชน์ให้แก่นายจ้าง

เจ็บป่วย หมายถึง การที่ลูกจ้างเจ็บป่วยหรือถึงแก่ความตาย ด้วย

- 1) โรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะของงาน
- 2) โรคซึ่งเกิดขึ้นตามสภาพของงาน หรือ
- 3) โรคซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการทำงาน

สูญหาย หมายถึง การที่ลูกจ้างหายไป

1) ในระหว่างเวลาทำงานหรือปฏิบัติตามคำสั่งของนายจ้างซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าลูกจ้างถึงแก่ความตายเพราะประสบเหตุอันตรายที่เกิดขึ้นในระหว่างทำงาน หรือปฏิบัติตามคำสั่งของนายจ้าง หรือ

2) ในระหว่างเดินทางโดยพาหนะทางบก ทางอากาศ หรือทางน้ำ เพื่อไปทำงานให้นายจ้างซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าพาหนะนั้นได้ประสบเหตุอันตรายและลูกจ้างถึงแก่ความตาย ทั้งนี้ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 120 วัน นับแต่วันที่เกิดเหตุนั้น

คำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวกับการประสบอันตรายของลูกจ้าง

กรณีที่ต้องพิจารณาว่าลูกจ้างถึงที่ทำงานแล้วหรือยัง

ลูกจ้างเดินทางจากบ้านพักจะไปที่โรงกสิแต่ยังเดินทางไปไม่ถึง ก็ถูกรถไฟชนถึงแก่ความตาย เป็นกรณีที่ลูกจ้างยังไม่ได้เริ่มทำงานตามหน้าที่ เพียงแต่กำลังเดินทางไปโรงกสิซึ่งเป็นสถานที่ทำงานที่ลูกจ้างจะเริ่มต้นทำงาน เช่นนี้จะถือว่าเป็นการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานให้แก่ นายจ้างหาได้ไม่ (ฎีกาที่ 697/2522)

กรณีที่ต้องพิจารณาว่าถึงกำหนดเวลาทำงานแล้วหรือยัง

ลูกจ้างยืนอยู่ภายนอกหน้าประตูโรงงานก่อนถึงเวลาทำงาน มีรถยนต์ที่แล่นมาตามถนน พุ่งเข้ามาชนตาย ไม่ถือเป็นการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง (ฎีกาที่ 2507/ 2521)

ผู้ตายมีหน้าที่เป็นพนักงานกำกับการเดินทางของการรถไฟฯ เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา 00.00 นาฬิกา ถึง 8.00 นาฬิกา วันเกิดเหตุผู้ตายไปถึงย่านปลอ่ยรถเวลา 21 นาฬิกาเศษ เพื่อรอโดยสารรถยนต์ของเพื่อนร่วมงานไปยังหอควบคุมการเดินทางซึ่งอยู่ห่างไปประมาณ 600 เมตร รออยู่จนกระทั่ง 22 นาฬิกาก็ยังไม่มาผู้ตายจึงเดินไปเอง หลังจากนั้นประมาณ 5 นาที ผู้ตายถูกยิงถึงแก่ความตาย ดังนั้นถือว่าผู้ตายถูกยิงตายก่อนเริ่มลงมือทำงาน ถือไม่ได้ว่าผู้ตายถูกฆ่าเนื่องมาจากการทำงานให้แก่นายจ้าง หรือป้องกันรักษาประโยชน์ให้แก่นายจ้าง (ฎีกาที่ 2434/2524)

กรณีที่ต้องพิจารณาว่าเกี่ยวข้องกับการทำงานหรือไม่

ลูกจ้างเดินทางจากสำนักงานของนายจ้างไปทำงานสร้างถนนยังที่อีกแห่งหนึ่งโดยอาศัยรถบดถนนของนายจ้างไป พอรถวิ่งลูกจ้างตกจากรถ และถูกรถบดนั้นทับถึงแก่ความตาย ถือว่าลูกจ้างประสบอันตรายถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงานให้นายจ้าง เพราะมิใช่เป็นอันตรายที่ลูกจ้างจงใจก่อให้เกิดขึ้นเอง ดังนั้น นายจ้างต้องจ่ายค่าทดแทนให้กับลูกจ้าง (ฎีกาที่ 705/2516)

ลูกจ้างเลิกงานแล้วนั่งรถบริการของนายจ้างเดินทางกลับบ้าน รถเกิดอุบัติเหตุทำให้ลูกจ้างถึงแก่ความตาย รถที่ลูกจ้างนั่งนั้นเป็นเพียงสวัสดิการที่นายจ้างจัดให้เพื่อความสะดวกแก่พนักงานในการเดินทางกลับบ้านเท่านั้น ลูกจ้างมิได้นั่งรถไปหรือกลับจากการทำงานตามคำสั่งของนายจ้าง จึงถือไม่ได้ว่าการตายของลูกจ้างเกี่ยวข้องกับการทำงานให้แก่นายจ้างมิใช่เป็นการประสบอันตราย นายจ้างไม่มีหน้าที่ต้องจ่ายค่าทดแทน และค่าทำศพแก่ลูกจ้าง (ฎีกาที่ 182/2524)

ลูกจ้างถูกยิงตายเพราะสาเหตุส่วนตัวมิได้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่การงานแม้ลูกจ้างจะถูกคนร้ายยิงตายในระหว่างทำงาน และในสถานที่ทำงานไม่ถึงว่าถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงานให้นายจ้างหรือการป้องกันรักษาประโยชน์ให้แก่นายจ้างตามความหมายของคำว่า “ประสบอันตราย” (ฎีกาที่ 939/2525)

การที่ลูกจ้างทำความสะอาดจักรดีเซลตามหน้าที่แล้วไปนั่งพัก แล้วนำเสื้อที่สวมไปตากที่ราวตากผ้านั้นมีไข่ผสมธรรมดาที่คนงานที่ทำงานเช่นลูกจ้างผู้นี้จะต้องทำเช่นนั้น ดังนั้น เมื่อมีขี้เถ้าที่ลูกจ้างเดินไปพลิกตะแคงจนลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กาย จึงมิได้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่การงานของลูกจ้างถือไม่ได้ว่าลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง (ฎีกาที่ 2273/2525)

ผู้บังคับบัญชาสั่งให้นายเปล่ง (ผู้ตาย) ขึ้นไปบนหลังคาบ้านพักของการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อซ่อมรางน้ำ เป็นช่วงเวลาแดดร้อนจัดไม่มีร่มเงากำบัง ผู้ตายเป็นลมถึงแก่ความตายเกือบทันที ผู้ตายไม่มีโรคประจำตัว หรือเหตุอื่นที่จะทำให้ตายโดยปัจจุบันได้นอกเหนือจากเหตุที่กำลังทำงานนี้ การตายดังกล่าวจึงถือได้ว่าประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน (ฎีกาที่ 3918/2525)

กรณีต้องพิจารณาว่าเกิดจากการปฏิบัติตามคำสั่งของนายจ้างหรือไม่

ธนาคารจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างพวกเดียวกัน โจทก์ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการฝ่ายต้อนรับ หลังจากแข่งกีฬาเสร็จ โจทก์กลับสาขาสำนักงานระหว่างทางเกิดอุบัติเหตุ โจทก์ได้รับบาดเจ็บถือว่าประสบอันตรายนั้นเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้างแล้ว (ฎีกาที่ 3023/2526)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับการเจ็บป่วยของลูกจ้าง

ลูกจ้างไม่มีโรคประจำตัวมาก่อน ได้ออกปฏิบัติงานตั้งแต่ 6 นาฬิกา โดยทำการล้างหินอัดหินตามทางรถไฟ ซึ่งเป็นที่กลางแจ้ง ต้องก้ม ๆ เงย ๆ พอถึงเวลา 10.30 นาฬิกา อากาศร้อนอบอ้าวเกิดอาการหน้ามืดเป็นลมถึงแก่ความตาย ดังนี้ เป็นการตายเนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้างโดยตรง (ฎีกาที่ 1491/2526)

ลูกจ้างทำงานเป็นผู้จัดการฝ่ายชาย ขณะเดินตรวจสต็อกในไซ่วูมได้สิ้นลมศีรษะพาดพื้นมีบาดแผลที่แก้มขวาและถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา ตามรายงานของแพทย์ว่าสาเหตุการตายเกิดจากหัวใจวาย การเดินตรวจสต็อกในไซ่วูม ไม่ใช่งานที่ต้องใช้กำลังแรง ไม่อาจทำให้เกิดโรคหรือการเจ็บป่วยถึงตายได้ และข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ตายมีโรคประจำตัวอยู่ก่อนแล้ว คือหัวใจโตและลิ้นหัวใจรั่วอันเป็นสมุฏฐานของโรคหัวใจ โอกาสที่จะประสบอันตรายเพราะหัวใจสูบฉีดไปเลี้ยงไม่ทันเกิดภาวะหัวใจวายโดยฉับพลันมีขึ้นเมื่อใดก็ได้ การตายของลูกจ้างจึงถือไม่ได้ว่าถึงแก่ความตายด้วยโรคหรือการเจ็บป่วย ซึ่งเป็นผลเนื่องจากการทำงาน (ฎีกาที่ 2321/2527)

กรณีการประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยเนื่องจากโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน หรือโรคซึ่งเกิดขึ้นจากการทำงานนั้น ยิ่งเป็นเรื่องที่วินิจฉัยได้ยากขึ้นไปอีก เพราะบางกรณีไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใด หากแต่เกิดจากผลของการทำงานที่อาจก่อให้เกิดโรคนั้น ๆ ขึ้นเช่นนี้ ลูกจ้างก็มีสิทธิได้รับเงินทดแทนเช่นกัน เช่น ลูกจ้างที่ทำงานในอุโมงค์ใต้ดิน นาน ๆ อาจเกิดโรคทางระบบหายใจ หรือโรคปอดชื้นได้ เช่นนี้ ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเงินทดแทน เพราะเป็นโรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานนั้น

อย่างไรก็ดี ได้มีประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กำหนดชนิดของโรคอันถือว่าเกิดขึ้นตามสภาพหรือลักษณะของงาน หรือโรคอันเกิดขึ้นจากการทำงานดังต่อไปนี้

- (1) โรคเกิดจากสารหนู หรือสารประกอบเป็นพิษของสารหนู
- (2) โรคเกิดจากตะกั่ว หรือสารประกอบเป็นพิษของตะกั่ว
- (3) โรคเกิดจากแมงกานีส หรือสารประกอบเป็นพิษของแมงกานีส
- (4) โรคเกิดจากฟอสฟอรัส หรือสารประกอบเป็นพิษของฟอสฟอรัส

- (5) โรคเกิดจากไฮโดรเจนที่เป็นพิษ ซึ่งเป็นอนุพันธ์ของไฮโดรเจนกลุ่มน้ำมัน
- (6) โรคเกิดจากเบนซิน หรือสารคล้ายคลึงที่เป็นพิษ
- (7) โรคเกิดจากอนุพันธ์ไฮโดรและอนุพันธ์มีโน ซึ่งเป็นพิษของเบนซิล และสารคล้ายคลึง
- (8) โรคเกิดจากปรอท หรือสารประกอบเป็นพิษของปรอท
- (9) โรคเกิดจากโครเมียม หรือสารประกอบเป็นพิษของโครเมียม
- (10) โรคเกิดจากคาร์บอนไดออกไซด์
- (11) โรคแอนแทรกซ์
- (12) โรคแอสเบสโตซิส
- (13) โรคนิวโมโคนิโอซิส
- (14) โรคบิสซิโนซิส
- (15) โรคเกิดจากแบริลเลียม หรือสารประกอบเป็นพิษของแบริลเลียม
- (16) โรคเกิดจากน้ำมันตภาพรังสี
- (17) โรคเกิดจากอัลกอยด์สกัดจากไม้
- (18) โรคเกิดจากคาร์บอนเตตราคลอไรด์ หรือสารประกอบเป็นพิษของคาร์บอนเตตราคลอไรด์
- (19) โรคเกิดจากสารเคมีอื่น หรือสารประกอบเป็นพิษของสารเคมีอื่น
- (20) โรคผิวหนังเกิดจากการสัมผัสสารเนื่องจากการทำงาน
- (21) โรคหรือการเจ็บป่วยอันเป็นผลจากความร้อน ความเย็น เสียง แสง ความสั่นสะเทือน ความเปลี่ยนแปลงของความกดดันของอากาศเนื่องจากการทำงาน
- (22) โรคหรือการเจ็บป่วยอย่างอื่นซึ่งเป็นผลเนื่องจากการทำงาน

นอกจากโรคตามที่กฎหมายระบุดังกล่าวที่ถือว่าเป็นโรคอันเกิดขึ้นตามลักษณะและสภาพของงาน อันทำให้ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเงินทดแทนแล้ว โรคชนิดอื่นนอกเหนือจากนี้ อาจถือเป็นโรคอันเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานนั้น ๆ อีกก็ได้ หากแพทย์ตรวจและวินิจฉัยเช่นนั้น ลูกจ้างก็มีสิทธิได้รับค่าทดแทนเช่นกัน

หลักเกณฑ์ในการจ่ายหรือได้รับเงินทดแทน

แยกพิจารณาได้เป็นกรณี ดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย (และยังไม่ตาย) นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างได้รับการรักษาพยาบาลทันที และจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้ลูกจ้างดังกล่าว (มาตรา 13)

ทั้งนี้ อัตราค่ารักษาพยาบาลเท่าที่ลูกจ้างจ่ายไปจริง ตามความจำเป็นแต่ไม่เกิน 35,000 บาท และกรณีบาดเจ็บรุนแรงตามที่กฎหมายกำหนดเพิ่มอีกได้ไม่เกิน 50,000 บาท ตามกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ 2

(2) เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย และจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน นายจ้างต้องจ่ายค่าฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงานของลูกจ้างตามจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎหมาย (มาตรา 15)

ทั้งนี้ อัตราค่าฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในกระบวนการเวชศาสตร์ฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงานด้านการแพทย์และด้านอาชีพ ไม่เกิน 20,000 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายในการผ่าตัดเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน ไม่เกิน 20,000 บาท ตามกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ 3

(3) เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจนถึงแก่ความตายหรือสูญหาย นายจ้างต้องจ่ายค่าทำศพแก่ผู้จัดการศพของลูกจ้างในจำนวน 100 เท่าของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวัน (มาตรา 16)

เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจนถึงแก่ความตาย และไม่มีผู้จัดการศพ นายจ้างต้องจัดการศพลูกจ้างนั้นไปพลางก่อนจนกว่าจะมีผู้มีสิทธิตามกฎหมาย (ทายาทเงินทดแทนหรือผู้อยู่ในอุปการะของลูกจ้าง) มาขอเป็นผู้จัดการศพ แต่นายจ้างจะใช้ค่าทำศพเกินหนึ่งในสามของค่าทำศพไม่ได้ ถ้าครบ 72 ชั่วโมงแล้ว ไม่มีผู้มีสิทธิตามกฎหมายมาขอเป็นผู้จัดการศพ นายจ้างต้องจัดการศพนั้นตามประเพณีทางศาสนาของลูกจ้างผู้ตายหรือตามประเพณีท้องถิ่นโดยใช้ค่าทำศพที่เหลือได้ (มาตรา 17)

(4) เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือสูญหาย นายจ้างต้องจ่ายค่าทดแทนเป็นรายเดือน โดยจ่ายเท่ากับร้อยละ 60 ของค่าจ้างรายเดือน ตามระยะเวลาดังนี้

1) กรณีลูกจ้างไม่สามารถทำงานติดต่อกันได้เกิน 3 วัน โดยจ่ายตั้งแต่วันแรกไปจนตลอดระยะเวลาที่ไม่สามารถทำงานได้ แต่ไม่เกิน 1 ปี

2) กรณีลูกจ้างสูญเสียอวัยวะ โดยจ่ายตามประเภทของอวัยวะที่สูญเสียและตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ แต่ไม่เกิน 10 ปี เช่น นิ้วก้อยขาดนิ้วหนึ่ง 6 เดือน นิ้วหัวแม่มือขาดนิ้วหนึ่ง 3 ปี 8 เดือน ขาขาดข้างหนึ่ง 6 ปี 8 เดือน แขนขาดข้างหนึ่ง 10 ปี เป็นต้น

3) กรณีลูกจ้างทุพพลภาพ โดยจ่ายตามประเภทของการทุพพลภาพ และตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ แต่ไม่เกิน 15 ปี เช่น แขนทั้งสองข้างขาด ขาทั้งสองข้างขาด หรือตาบอดสองข้างจ่ายมีกำหนด 15 ปี เป็นต้น

4) กรณีลูกจ้างถึงแก่ความตายหรือสูญหาย โดยจ่ายมีกำหนด 8 ปี (มาตรา 18)

ทั้งนี้ ค่าทดแทนดังกล่าวข้างต้น ต้องไม่น้อยกว่าค่าทดแทนรายเดือนต่ำสุด และไม่มากกว่าค่าทดแทนรายเดือนสูงสุดตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประกาศกำหนด (มาตรา 18 วรรคท้าย) คือ ต้องไม่ต่ำกว่าเดือนละ 2,000 บาท และไม่เกินเดือนละ 9,000 บาท ตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง กำหนดระยะเวลาการจ่ายค่าทดแทน และ หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่าจ้างรายเดือน (ฉบับที่ 3)

5.5 ผู้มีสิทธิได้รับเงินทดแทน มี 2 กรณีคือ

(1) กรณีที่ลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย และยังไม่ถึงแก่ความตาย ลูกจ้างผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินทดแทน

(2) กรณีที่ลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยจนถึงแก่ความตาย หรือสูญหาย ผู้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนคือ

1) ทายาทเงินทดแทน ซึ่งได้แก่ บิดา มารดา สามีหรือภรรยา บุตรอายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นแต่อายุครบ 18 ปี และยังศึกษาอยู่ในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรี หรือบุตรที่อายุตั้งแต่ 18 ปี และทุพพลภาพหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบซึ่งอยู่ในอุปการะของลูกจ้างก่อนลูกจ้างนั้นถึงแก่ความตายหรือสูญหาย

2) ผู้ที่อยู่ในอุปการะของลูกจ้าง ในกรณีที่ไม่มีทายาทเงินทดแทนดังกล่าวข้างต้นต้องจ่ายเงินทดแทนแก่ผู้ซึ่งอยู่ในอุปการะของลูกจ้างก่อนลูกจ้างนั้นถึงแก่ความตาย หรือสูญหาย แต่ผู้อยู่ในอุปการะดังกล่าวจะต้องได้รับความเดือดร้อนเพราะขาดอุปการะจากลูกจ้างที่ตายหรือสูญหาย (มาตรา 20)

ให้ผู้มีสิทธิดังกล่าวได้รับส่วนแบ่งในเงินทดแทนเท่ากัน ในกรณีที่สิทธิได้รับเงินทดแทนสิ้นสุดลงเพราะผู้มีสิทธิได้รับส่วนแบ่งผู้ใดตาย หรือสามี หรือภรรยาสมรสใหม่ หรือมิได้สมรส แต่มีพฤติการณ์แสดงให้เห็นได้ว่าอยู่กินฉันสามี หรือภรรยา กับชายหรือหญิงอื่น หรือบุตรไม่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนดไว้อีกต่อไป ให้นำส่วนแบ่งของผู้หมดสิทธิเพราะเหตุใดเหตุหนึ่งดังกล่าวไป เฉลี่ยให้แก่ผู้มีสิทธิอื่นต่อไป (มาตรา 21)

หมายเหตุ อายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องเงินทดแทน กฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น ควรเป็นไปตามอายุความทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 คือ 10 ปี นับแต่วันที่ลูกจ้างหรือผู้มีส่วนได้เสียสามารถเรียกร้องได้ คือ นับแต่วันที่ลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงานเป็นต้นไป

5.6 ข้อยกเว้นในการจ่ายหรือได้รับเงินทดแทน

นายจ้างไม่ต้องจ่ายเงินทดแทนในการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยของลูกจ้างเพราะเหตุ

- (1) ลูกจ้างเสพของมีนเมาหรือสิ่งเสพติดอื่นจนไม่สามารถครองสติได้
- (2) ลูกจ้างจงใจทำให้ตนเองประสบอันตรายหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนประสบอันตราย

(มาตรา 22)

กรณีลูกจ้างเสพเครื่องตองของเมาจนไม่อาจครองสติได้ และไปกระทำให้ตนเองประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย

เช่น ต้มสุราจนเมาผาย แล้วกลับเข้าทำงานในโรงงานเกิดตกบันไดโรงงานชาหักเช่นนี้ นายจ้างไม่ต้องจ่ายเงินทดแทนให้

กรณีจงใจทำให้ตนเองหรือผู้อื่นประสบอันตราย

เช่น เอามือแหย่เข้าไปในเครื่องจักรขณะทำงานตัดมือขาดเช่นนี้ นายจ้างจะไม่จ่ายเงินทดแทนให้

กรณียอมให้ผู้อื่นทำให้ตนประสบอันตราย

เช่น ต่ำบอกให้เพื่อนจับมือของต่ำ ใส่เข้าไปในเครื่องจักรขณะทำงานจนถูกเครื่องจักรตัดมือขาด เช่นนี้ นายจ้างมีสิทธิจะไม่จ่ายเงินทดแทนให้

- การที่ลูกจ้างซึ่งมีอำนาจในการสั่งให้นำเรือประมงไปจับปลาบริเวณไหนก็ได้ (ได้กั้งเรือ) นำเรือเข้าไปจับปลาในน่านน้ำประเทศกัมพูชา และถูกเรือไม่ปรากฏสัญชาติไล่ยิง เรือได้รับความเสียหาย ลูกจ้างถึงแก่ความตาย แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่าเรือหาปลาที่เข้าไปจับปลาในเขตน่านน้ำประเทศกัมพูชาจะถูกยิง ก็ไม่ปรากฏว่าถูกยิงเสมอไป บางลำก็ถูกยิง บางลำก็รอดกลับมา การที่ลูกจ้างถึงแก่ความตาย จึงมิใช่กรณีที่อาจสังเกตเห็นผลได้ว่า จะต้องถูกยิงหรือน่าจะถูกยิงได้รับอันตรายหรือถึงแก่ความตายโดยแน่แท้จึงมิใช่เป็นการจงใจให้ตนเองประสบอันตราย (ฎีกาที่ 1898/2523)

5.7 ผู้มีหน้าที่จ่ายเงินทดแทน

(1) นายจ้าง

โดยปกติแล้วกฎหมายกำหนด ให้นายจ้างมีหน้าที่โดยตรงในการจ่ายเงินทดแทน ก็เนื่องจากนายจ้างเป็นผู้ที่มีหน้าที่ดูแลให้ความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน และในการทำงานของลูกจ้าง เมื่อเกิดอันตรายขึ้นแก่ลูกจ้างอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือการรักษาผลประโยชน์ให้แก่ นายจ้าง จึงเป็นความรับผิดชอบของนายจ้างในความบกพร่องต่อหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งก็เป็นธรรมอย่าง

ยิ่งที่นายจ้างจะต้องมีหน้าที่เป็นผู้จ่ายเงินทดแทนเพื่อช่วยเหลือลูกจ้าง หรือผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย หรือถึงแก่ความตาย เนื่องจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง หรือรักษาประโยชน์ให้แก่ นายจ้าง

โดยเหตุที่ลูกจ้างมักจะประสบปัญหาจากการเรียกร้องเงินทดแทนแล้ว ไม่ค่อยได้รับ ตามสิทธิของตน อันเนื่องมาจากนายจ้างหลีกเลี่ยงบิดพลิ้วไม่ยอมจ่าย หรือนายจ้างประสบปัญหา เศรษฐกิจจึงไม่สามารถจ่ายเงินทดแทนจำนวนมากได้ ลูกจ้างจึงขาดหลักประกันที่มั่นคงในการ เรียกร้องเงินทดแทน แม้จะมีบทบัญญัติลงโทษนายจ้างต่อการฝ่าฝืนกฎหมายเงินทดแทนไว้แล้วก็ตาม ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้ลูกจ้างประสบปัญหาดังกล่าว จึงมีการจัดตั้งกองทุนเงินทดแทนขึ้นเพื่อให้ เป็นผู้ที่ทำหน้าที่จ่ายเงินทดแทนแทนนายจ้าง ซึ่งจะเป็นหลักประกันที่ดีในการรับความคุ้มครองเกี่ยวกับ เงินทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(2) กองทุนเงินทดแทน

ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ได้บัญญัติให้มีกองทุนเงินทดแทนขึ้น เพื่อเป็นทุนให้มีการจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างแทนนายจ้างในกรณีที่นายจ้างต้องจ่ายเงินสมทบ เข้ากองทุนเงินทดแทน ตามประเภท และขนาดของกิจการ และท้องที่ที่นายจ้างต้องจ่ายเงินสมทบ ตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประกาศกำหนด

กองทุนเงินทดแทนเป็นหน่วยงานที่รัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เรียกเก็บเงินสมทบ จากนายจ้าง และมีหน้าที่จ่ายเงินทดแทนแทนนายจ้างให้แก่ลูกจ้างผู้ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือให้แก่ผู้มีสิทธิในกรณีที่ลูกจ้างตายเนื่องจากการทำงาน โดยระบบของกองทุนนี้เป็นรูปหนึ่ง ของการประกันสังคมโดยให้นายจ้างมาประกันกับรัฐด้วยการจ่ายเงินสมทบสะสมไว้กับสำนักงาน กองทุนเงินทดแทนในอัตราที่เหมาะสม ตามลักษณะของความเสี่ยงภัยในกิจการของนายจ้างแต่ละ ประเภท ซึ่งกองทุนเงินทดแทนก็ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นส่วนหนึ่งในสำนักงานประกันสังคม กระทรวง แรงงานและสวัสดิการสังคม

นายจ้างที่จะต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนก็คือ นายจ้างที่มีลูกจ้างใน สถานประกอบกิจการตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป

โดยนายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ต้องยื่นแบบลงทะเบียนจ่ายเงินสมทบ พร้อมรายการแสดงรายชื่อลูกจ้าง และจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนตามอัตราที่กำหนดไว้ ตามประเภทกิจการแต่ไม่เกินร้อยละ 5 ของค่าจ้างที่นายจ้างจ่ายแต่ละปี ซึ่งประกาศกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม เรื่อง อัตราเงินสมทบ อัตราเงินฝาก วิธีการประเมินและการเรียกเก็บเงินสมทบ ลงวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2537 กำหนดไว้ตั้งแต่ร้อยละ 0.2 ถึงร้อยละ 2 เช่น กัดดาการ 0.2 การผลิตสี 0.5 การผลิตกระดาษ 0.9 การกลึงโลหะ 1.2 การเลื่อยไม้ 1.5 การก่อสร้าง 2.0 เป็นต้น (มาตรา 26, 44 และ 45)

6. การแจ้งเหตุ การยื่นคำร้อง การพิจารณาคำร้อง และการอุทธรณ์

6.1 การแจ้งเหตุ

เมื่อลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือสูญหาย นายจ้างต้องแจ้งเหตุดังกล่าวต่อสำนักงานประกันสังคมแห่งท้องที่ที่ลูกจ้างทำงานอยู่ หรือนายจ้างมีภูมิลำเนาตามแบบที่กำหนดไว้ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่นายจ้างทราบ (มาตรา 48)

6.2 การยื่นคำร้องเรียกเงินทดแทน

เมื่อลูกจ้างประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือสูญหาย ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิได้รับเงินทดแทน ยื่นคำร้องขอรับเงินทดแทนต่อสำนักงานประกันสังคมแห่งท้องที่ที่ลูกจ้างทำงานอยู่หรือนายจ้างมีภูมิลำเนาตามแบบที่กำหนดไว้ ภายในกำหนด 180 วัน นับแต่วันเกิดเหตุดังกล่าว (มาตรา 49)

6.3 การพิจารณา

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมได้รับคำร้องขอรับเงินทดแทน หรือได้รับแจ้งการประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือสูญหายจากนายจ้าง หรือทราบว่ามีเหตุดังกล่าวในทางอื่น พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการสอบสวนและออกคำสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้าง หรือผู้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนโดยกำหนดจำนวนเงินทดแทน และระยะเวลาที่ต้องจ่ายเงินทดแทน พร้อมทั้งสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินดังกล่าวภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่ง (มาตรา 50)

6.4 การอุทธรณ์

นายจ้าง ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิได้รับเงินทดแทน ที่ไม่พอใจคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนภายใน 30 วัน นับแต่วันรับแจ้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัย

คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนจะพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้อุทธรณ์ทราบ (มาตรา 52)